

POLITICI ȘI STRATEGII DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN CADRUL UNIVERSITĂȚII MARITIME DIN CONSTANȚA

Acest document - cadru stabilește politicile și strategiile de asigurare a calității din cadrul Universității Maritime în ceea ce privește:

- structurile de conducere și funcțiile de conducere responsabile cu asigurarea calității;
- modul de organizare și funcționare a acestora;
- atribuțiile fiecărei structuri la nivel de universitate, facultate, departamente și programe de studii;
- relațiile de subordonare și/sau colaborare dintre structurile de conducere și funcțiile de conducere.

Responsabilitatea pentru asigurarea calității aparține conducătorului instituției.

Rectorul este președintele Comisiei de evaluare și asigurare a calității pe Universitate și împreună cu Consiliul de administrație stabilesc structura executivă care planifică, implementează, verifică și acționează în vederea îmbunătățirii sistemului calității. În cadrul universității această structură este Compartimentul de asigurare a calității.

Responsabilitatea controlului intern aparține Comisiei senatului pentru evaluarea și asigurarea calității, care întocmește periodic rapoarte de monitorizare și control ce vor sta la baza rezoluțiilor senatului privind îmbunătățirea calității.

Politica și strategia de asigurare a calității urmează principiul implementării graduale, de tip piramidal, a metodologiilor, regulamentelor, procedurilor și altor documente aferente funcționării fiecărei structuri. Documentul principal trebuie să direcționeze către documentele secundare în funcție de nivelul responsabilităților.

Managementul calității este conceput ca un sistem integrat care reglementează și detaliază atribuțiile, competențele și responsabilitățile tuturor structurilor implicate în asigurarea calității.

PARTEA I. ORGANIZAREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII

1.1. Cultura calității. Principii și obiective

Cultura calității se referă la valorile, normele și activitățile practicate în Universitatea Maritimă, privind planificarea, implementarea, evaluarea și îmbunătățirea activităților didactice și de cercetare și creație artistică.

În viziunea Universității Maritime asigurarea calității înseamnă în primul rând capacitatea de a controla procesele care duc la îndeplinirea misiunii și obiectivelor asumate prin Carta universitară.

Procesul de învățământ, în conformitate cu standardele ARACIS este centrat preponderent pe rezultatele învățării exprimate prin cunoștințe, competențe, valori și atitudini.

Organizarea unui sistem de asigurare a calității eficient și transparent crește gradul de încredere al societății referitor la:

- calitatea ofertei educaționale (programele de studii licență, master și doctorat);
- dimensiunea europeană a asigurării calității de promovare a încrederii reciproce și creșterea transparenței, respectând, în același timp, diversitatea contextelor internaționale și a ariilor disciplinelor. (STCW pentru pregătirea ofiterilor maritimi).

1.2. Răspunderea conducerii pentru asigurarea calității

La nivelul cel mai înalt, rectorul universității stabilește strategia și politica în domeniul calității, având responsabilități, autoritate de decizie și coordonare a sistemului de asigurare a calității.

Responsabilitatea pentru implementarea și menținerea sistemului de management al calității aparține structurilor de conducere și funcțiilor de conducere care au obligații specifice în implementarea și asigurarea calității.

1.3. Principii generale ale asigurării calității asumate de Universitatea Maritimă

- învățământ centrat pe student ca purtător al cunoștințelor și competențelor de care are nevoie societatea;
- conducerea instituției formulează politica de asigurare a calității și obiectivele în conformitate cu Metodologia ARACIS;
- implicarea tuturor membrilor comunității academice în crearea unui mediu pentru cultura

calității (management participativ);

- abordarea sistemului calității ca proces pe mai multe nivele și stabilirea responsabilităților în funcție de nivel. Stabilirea activităților și identificarea interacțiunilor complexe;
- abordarea sistemului calității ca proces managerial. Analiza periodică a situației implementării sistemului prin sondaje, rapoarte, ședințe și alte acțiuni din care să rezulte situația îndeplinirii obiectivelor;
- îmbunătățirea continuă ca obiectiv permanent;
- evaluarea internă și evaluarea externă;
- fundamentarea deciziilor pe baza de fapte, analize și informații complete;
- relația reciproc avantajoasă cu beneficiarii serviciului educațional;
- transparența informațiilor.

Obiectivele calității

- îndeplinirea standardelor de calitate specifice pentru învățământul superior așa cum sunt acestea prevăzute în documentele de referință ale ARACIS - evaluarea calității programelor de studii universitare și a instituțiilor de învățământ superior;
- completarea curriculei programelor de studii pentru care absolvenții ar putea să lucreze ca ofițeri maritimi cu standardele pregătirii internaționale STCW;
- stabilirea și implementarea de mecanisme și proceduri instituționale de evaluare, analiză și îmbunătățire continuă a calității;
- producerea și diseminarea de informații sistematice privind calitatea educației;
- dezvoltarea unei culturi a calității care să implice toți membrii comunității academice.

Pentru analizarea eficienței a gradului de implementare a standardelor Departamentul de asigurare a calității elaborează Cadrul operațional pentru monitorizarea, dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a standardelor calității.

Acest document cuprinde toate criteriile, standardele și indicatorii de performanță din domeniile specificate în Metodologia ARACIS: și OUG 75/2005 și anume:

Domeniul A. CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ:

- a) Structurile instituționale, administrative și manageriale;
- b) Baza materială;
- c) Resursa umane;

Domeniul B. EFICACITATEA EDUCAȚIONALĂ:

- a) Conținutul programelor de studiu;
- b) Rezultatele învățării;
- c) Activitatea de cercetare științifică sau metodică, după caz;
- d) Activitatea financiară a organizației;

Domeniul C. MANAGEMENTUL CALITĂȚII:

- a) Strategii și proceduri pentru asigurarea calității;
- b) Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate;
- c) Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării;
- d) Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral;
- e) Accesibilitatea resurselor adecvate învățării;
- f) Managementul informațiilor;
- g) Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii;
- h) Asigurarea calității prin evaluare externă periodică.

Raportat la fiecare dintre acestea, în document sunt precizate modalitățile de realizare, activitățile, responsabilii, gradul de realizare a indicatorilor de performanță și nivelul de implementare. Este un document care oferă o imagine privind indicatorii ca fiind: îndepliniți; îndepliniți parțial; în curs de îndeplinire; neîndepliniți.

1.4. Structurile sistemului de management al calității

Structurile principale de implementare și evaluare internă a sistemului de asigurare a calității sunt:

- Compartimentul pentru asigurarea calității coordonat de prorectorul de profil, ca structură executivă. Compartimentul este responsabil cu implementarea sistemului de management al calității și menținerea standardelor de calitate.
- Comisia senatului pentru evaluarea și asigurarea calității, ca structură deliberativă și de control intern. Comisia evaluează gradul de implementare și propune măsuri de îmbunătățire.
- În cadrul Universității Maritime este implementat un sistem de management al calității omologat (ISO 9001:2015). Acesta are în principal atribuții administrative privind înregistrarea documentelor, procedurile de difuzare și arhivare, procedurile de sistem, de lucru și operaționale. Toate celelalte structuri și funcții de conducere din UMC așa cum sunt prezentate în Carta

universității au atribuții și responsabilități în aplicarea sistemului calității specificate prin regulamente, metodologii și proceduri proprii.

1.5. Atribuțiile structurilor de conducere

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Consiliul de administrație al Universității Maritime din Constanța este format din rector, prorectori, decani, director general administrativ și un reprezentant al studenților, delegat de Liga Studenților din Universitatea Maritimă din Constanța (LSUMC).

Consiliul de administrație are următoarele atribuții:

- pune în practică autonomia universitară și asigură condițiile pentru exercitarea libertății academice;
- propune senatului universitar strategii și politici pe domenii de interes ale universității;
- propune senatului universitar înființarea, organizarea, divizarea, comasarea și desființarea structurilor proprii de învățământ și cercetare;
- elaborează și înaintează senatului regulamentele și metodologiile privitoare la:
 - admiterea, organizarea, desfășurarea și finalizarea programele de studii universitare și postuniversitare;
 - conferirea titlurilor și ocuparea posturilor didactice și de cercetare;
 - conferirea calității de membru al comunității universitare;
 - stabilirea taxelor percepute și scutirea sau reducerea de plata acestora și înaintarea lor spre aprobare către senatul universitar;
 - recunoașterea și echivalarea studiilor sau a perioadelor de studii efectuate în țară sau în străinătate;
 - evaluarea periodică a rezultatelor și performanțelor personalului didactic și de cercetare din universitate;
 - cuantificarea în ore convenționale a diferitelor activități prevăzute în norma didactică, în conformitate cu legea;
 - organizarea și funcționarea structurilor academice;
 - alte aspecte ale activității profesionale și științifice;
- analizează și înaintează senatului propunerile de programe noi de studii și formulează propuneri către senatul universitar de terminare a acelor programe de studii care nu se mai încadrează în misiunea universității sau care sunt ineficiente academic și financiar;
- aprobă operațiunile financiare care depășesc plafoanele stabilite de senatul universitar;
- propune senatului înființarea de societăți comerciale, fundații sau asociații, și acordarea, prin contract, a dreptului de administrare și folosință asupra activelor patrimoniale;
- propune senatului, până în luna iunie a fiecărui an, structura anului universitar, regulamentul privind activitatea profesională a studenților, precum și calendarul activităților educaționale specifice semestrelor academice de studiu;
- analizează și înaintează senatului universitar spre aprobare curricula programelor de studii universitare;
- analizează și înaintează anual senatului programele de studii universitare de licență pe care le oferă UMC și specializările duble;

- analizează anual și înaintează spre aprobare senatului universitar, programele de studii promovate, în cadrul domeniilor acreditate sau autorizate provizoriu pentru studii universitare de master;
- în situații speciale, la propunerea conducătorului de doctorat și în limita fondurilor disponibile, înaintează senatului spre aprobare, prelungirea cu 1-2 ani a duratei programului de studii universitare de doctorat.
- propune senatului formațiunile de studiu și dimensiunile acestora, cu respectarea standardelor de calitate;
- analizează și înaintează senatului spre aprobare statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare și numărul posturilor pentru personalul didactic și de cercetare auxiliar;
- aprobă propunerile de scoatere la concurs a posturilor didactice și de cercetare;
- înaintează senatului universitar spre aprobare modalitățile în care pot să se deruleze acțiunile de cooperare intra și internaționale;
- propune senatului aprobarea susținerii de activități de predare și cercetare în alte instituții de învățământ superior sau de cercetare de către personalul titular al universității;
- înaintează senatului propunerile de acordare a anului sabatic;
- stabilește perioadele de efectuare a concediului de odihnă pentru fiecare cadru didactic, conform legii;
- elaborează și înaintează senatului universitar metodologia de sancționare a personalului cu performanțe profesionale slabe;
- avizează propunerile făcute de către rector privind repetarea examenului medical complet al angajaților;
- stabilește în termeni operaționali bugetul instituțional și aprobă execuția bugetară și bilanțul anual;
- stabilește numărul de prodecani ai fiecărei facultăți în funcție de numărul de departamente și de mărimea comunității universitare a acesteia;
- elaborează Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului, cu respectarea prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului, la propunerea studenților și a reprezentanților organizațiilor studențești legal constituite (Liga Studenților din Universitatea Maritimă Constanța -LSUMC);
- organizează concursul pentru ocuparea postului de director general administrativ;
- propune senatului spre avizare structura și componența comisiei de etică universitară;
- propune senatului mărirea, prin regulament, a normei didactice săptămânale minime, cu respectarea standardelor de asigurare a calității;
- propune senatului recunoașterea creditelor pentru educație și formare profesională obținute în învățământul postliceal, ca unități de credite de studii transferabile pentru nivelul licență;
- la sfârșitul fiecărui an, avizează raportul rectorului referitor la cuantumul regiei pentru granturile de cercetare și la modul în care regia a fost cheltuită;
- aprobă cererile de concedii fără plată ale personalului didactic titular care din proprie inițiativă solicită să se specializeze sau să participe la cercetare științifică în țară sau în străinătate.

Angajarea specialiștilor cu valoare științifică și profesională recunoscută în domeniu din țară sau din străinătate, în calitate de cadre didactice asociate invitate, se aprobă de consiliul de administrație.

Atribuțiile Departamentului pentru asigurarea calității:

Activitatea departamentului constă în coordonarea programelor de calitate din facultăți și autoevaluarea acestora, elaborarea documentației cu privire la managementul calității, coordonarea evaluării cursurilor de către studenți, a evaluării activităților educaționale de către colegi, la care se adaugă demersurile necesare în vederea desfășurării auditului intern la nivelul facultăților.

(3) Principalele atribuții ale departamentului sunt:

- a) elaborarea și revizuirea documentației Sistemului de management al calității;
- b) asigurarea documentării și menținerea conformității Sistemului de management al calității cu cerințele standardului de referință;
- c) asigurarea înregistrării documentelor elaborate cu prilejul autoevaluărilor;
- d) evaluarea anuală a activităților de asigurare a serviciilor educaționale și de cercetare științifică;
- e) evaluarea periodică a personalului didactic.

(4) Compartimentul de asigurare a calității este condus de un director de departament care are următoarele atribuții:

- a) participă la elaborarea de către rector a strategiilor de dezvoltare și a politicii în domeniul calității;
- b) asigură implementarea, funcționarea, certificarea și supravegherea Sistemului de management al calității;
- c) elaborează programul de activitate al Comisiei pentru evaluare și asigurare a calității;
- d) întocmește programul anual de audit intern;
- e) identifică neconformitățile rezultate în urma auditului intern, verifică implementarea acțiunilor corective și analizează eficacitatea acestora;
- f) verifică aplicarea și respectarea tuturor prevederilor cuprinse în legislația, regulamentele și procedurile în vigoare privind asigurarea calității procesului educațional;
- g) redactează rapoartele anuale cu privire la asigurarea calității.

(5) Compartimentul de asigurare a calității este subordonat direct Rectorului Universității.

SENATUL

Senatul universitar reprezintă comunitatea universitară și este cel mai înalt for de decizie și deliberare la nivelul universității.

Senatul universitar este compus din 75% personal didactic și de cercetare și din 25% reprezentanți ai studenților. Numărul membrilor senatului universitar este de maximum 28, câte 3 reprezentanți din fiecare departament al universității și 7 studenți. Membrii senatului universitar se aleg prin votul universal, direct, secret și egal al tuturor cadrelor didactice și cercetătorilor titulari, respectiv al tuturor studenților.

Atribuțiile Senatului universitar sunt următoarele

- garantează libertatea academică și autonomia universitară;
- elaborează, adoptă și amendează, în urma dezbaterii cu comunitatea universitară, Carta universitară;
- aprobă planul strategic de dezvoltare instituțională și planurile operaționale, la propunerea

rectorului;

- aprobă, la propunerea rectorului și cu respectarea legislației în vigoare, structura, organizarea și funcționarea universității;
- aprobă anual proiectul de buget și execuția bugetară;
- elaborează și aprobă Codul de asigurare a calității și Codul de etică și deontologie profesională universitară;
- adoptă Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului, cu respectarea prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului;
- încheie contractul de management cu rectorul, cuprinzând criteriile și indicatorii de performanță managerială, drepturile și obligațiile părților contractuale;
- aprobă plafonul pentru operațiunile financiare care pot fi decise de către rector și plafonul pentru operațiunile financiare care pot fi decise cu aprobarea consiliului de administrație;
- controlează activitatea rectorului și a Consiliului de administrație prin comisii specializate;
- validează concursurile publice pentru funcțiile din Consiliul de administrație;
- aprobă rezultatele concursurilor pentru angajarea personalului didactic și de cercetare și evaluează periodic resursa umană;
- aprobă, la propunerea rectorului, sancționarea personalului cu performanțe profesionale slabe, în baza unei metodologii proprii și a legislației în vigoare;
- aprobă, la propunerea Consiliului de administrație, regulamentele și metodologiile privitoare la:
 - a) admiterea, organizarea, desfășurarea și finalizarea programelor de studii universitare și postuniversitare;
 - b) conferirea titlurilor și ocuparea posturilor didactice și de cercetare;
 - c) conferirea calității de membru al comunității universitare;
 - d) taxele de studii anuale, precum și excepțiile de la acestea, conform unor proceduri aprobate anterior;
 - e) recunoașterea și echivalarea studiilor sau a perioadelor de studii efectuate în țară sau în străinătate;
 - f) evaluarea periodică a rezultatelor și performanțelor personalului didactic și de cercetare din universitate;
 - g) cuantificarea și echivalarea în ore convenționale a diferitelor activități prevăzute în norma didactică, în conformitate cu legea;
 - h) organizarea și funcționarea structurilor academice;
 - i) alte aspecte ale activității profesionale și științifice;
- în cazul revocării din funcție a rectorului de către minister, desemnează un prorector care reprezintă universitatea și care devine ordonator de credite și finalizează, conform legii, procedurile de desemnare a unui nou rector;
- aprobă înființarea, organizarea, divizarea, comasarea și desființarea structurilor proprii de învățământ și cercetare;
- aprobă modalitățile în care pot să se deruleze acțiunile de cooperare intra și internaționale;
- aprobă înființarea, de către universitatea însăși sau prin asociere, de societăți comerciale, fundații sau asociații și acordarea, prin contract, a dreptului de administrare și folosință asupra activelor

patrimoniale;

- aprobă anual, cu cel puțin 3 luni înainte de începerea anului universitar, structura anului universitar, regulamentul privind activitatea profesională a studenților, precum și calendarul activităților educaționale specifice semestrelor academice de studiu;
- aprobă curriculumul programelor de studii universitare;
- aprobă anularea de către rector a certificatelor sau diplomelor de studii, atunci când se dovedește că acestea s-au obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară;
- aprobă anual programele de studii universitare de licență pe care le oferă U.M.C., precum și specializările duble, conform legii;
- aprobă anual, în cadrul domeniilor acreditate sau autorizate provizoriu pentru studii universitare de master, programele de studii promovate;
- stabilește numărul membrilor și componența comisiei desemnate să coordoneze procesul de alegeri pentru structurile și funcțiile de conducere;
- aprobă, în situații speciale, la propunerea conducătorului de doctorat și în limita fondurilor disponibile, prelungirea cu 1-2 ani a duratei programului de studii universitare de doctorat de 3 ani;
- aprobă statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare și numărul posturilor pentru personalul didactic și de cercetare auxiliar;
- poate decide mărirea, prin hotărâri, a normei didactice săptămânale minime, cu respectarea standardelor de asigurare a calității, fără a depăși limita maximă prevăzută de lege;
- aprobă o reducere a normei didactice cu cel mult 30% pentru personalul care exercită o funcție de conducere în cadrul universității sau de îndrumare și control în cadrul ministerului de resort;
- aprobă susținerea de activități de predare și cercetare în alte instituții de învățământ superior sau de cercetare de către personalul titular al universității;
- aprobă acordarea anului sabatic, conform legii;
- stabilește formațiunile de studiu și dimensiunile acestora, cu respectarea standardelor de calitate, conform legii;
- stabilește sancțiunile disciplinare aplicabile conform legii;
- aprobă comisiile de analiză numite de rector pentru investigarea abaterilor disciplinare săvârșite de membrii comunității universitare;
- delegă Consiliului de administrație atribuția de a stabili perioadele de efectuare a concediului de odihnă pentru fiecare cadru didactic, conform legii;
- poate decide recunoașterea creditelor pentru educație și formare profesională obținute în învățământul postliceal, ca unități de credite de studii transferabile pentru nivelul de licență;
- hotărăște în privința salarizării personalului didactic și de cercetare, conform legii;
- aprobă înființarea institutelor, stațiunilor experimentale, a centrelor sau a laboratoarelor de cercetare-dezvoltare.

Senatul stabilește comisii prin care controlează activitatea conducerii executive. (LEN. Art 208) Comisiile au atribuții de verificare, analiză și inițiere, de propuneri pentru îmbunătățirea asigurării calității.

Rapoartele de monitorizare și de control întocmite de comisiile de specialitate sunt prezentate periodic și discutate în Senatul universitar, stând la baza rezoluțiilor Senatului universitar.

Comisiile de specialitate ale Senatului U.M.C. sunt următoarele:

- Comisia pentru învățământ și asigurarea calității;
- Comisia pentru cercetare științifică și informatizare;
- Comisia pentru probleme sociale și studenți.

Competențele și atribuțiile comisiilor de specialitate sunt aprobate de Senatul universitar. În domeniul lor de activitate, comisiile de specialitate au următoarele atribuții:

Comisia pentru învățământ și asigurarea calității:

- analizează periodic planurile de învățământ existente, programele de studii (licență, master și doctorat) și propune măsurile concrete de modernizare în acord cu strategia Universității, cu repere de calitate și cu exigențele acreditărilor interne și internaționale;
- stabilește criterii, inițiază analize și evaluări și elaborează politica privind calitatea în UMC, în acord cu criteriile și metodologia de evaluare a managementului calității;
- stabilește regulile și condițiile care trebuie respectate pentru întocmirea curriculumului în acord cu Carta UMC, prevederile legale, standardele specifice în vigoare și bunele practici în mediul național și internațional.

Comisia pentru cercetare științifică și informatizare:

- coordonează desfășurarea și asigură orientarea activității de cercetare științifică, dezvoltare și inovare din UMC, în vederea creșterii performanțelor Universității pe plan național și internațional;
- elaborează un plan de promovare și diseminare a rezultatelor pentru sporirea competitivității Universității Maritime din Constanța.

Comisia pentru probleme sociale și studenți

- are misiunea dezvoltării participării UMC la viața comunității, propunând parteneriate cu mediul economic, social și cultural;
- propune politici de marketing și comunicare universitară și monitorizează periodic implementarea lor;
- avizează și amendează toate regulamentele, procedurile și metodologiile ce vizează studenții și activitățile profesionale ale studenților;
- propune proiecte pentru modernizarea și dezvoltarea infrastructurii, a condițiilor de viață a studenților, ca parteneri contractuali ai procesului instructiv-educativ și al activităților extracurriculare ce au rol în dezvoltarea și îmbunătățirea vieții studențești.

Rector,

Prof.univ.dr.ing. Violeta Ciucur